

17-11-2022

DEPARTEMENTAAL VERTROUWELIJK

TER INFORMATIE

de minister

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

Definitieve beleidsreactie onderzoeksrapport IBTD
uitvoeringstoets Belastingplan 2023

Datum

16 november 2022

Notanummer

2022-0000280588

Bijlagen

1. Definitieve beleidsreactie
2. Definitieve beleidsreactie met wijzigingen
3. Voorgaande beslisnota

Aanleiding

U (staatssecretaris TD) had twee opmerkingen bij het concept van de beleidsreactie op het onderzoeksrapport van de IBTD.

U (staatssecretaris FB) bent akkoord gegaan met de eerdere versie van de reactie.

Hierbij leggen we de naar aanleiding van de opmerking van staatssecretaris TD aangepaste beleidsreactie aan u beiden voor ter ondertekening.

U (minister) ontvangt deze definitieve reactie ter informatie. In de onderdelen van de reactie die voor u van belang zijn, die raken aan de Comptabiliteitswet 2016, is niets aangepast.

Beslispunten

- Gaat u (staatssecretaris FB en staatssecretaris TD) akkoord met de verzending van bijgevoegde beleidsreactie (bijlage 2)?
- Zo ja, zou u dan bijgevoegde brief, mede namens de minister van Financiën, willen ondertekenen?
- Gaat u akkoord met het openbaar maken van de bijgevoegde eerdere nota en de nu voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

allehand

Kernpunten

U (staatssecretaris TD) had twee opmerkingen bij het eerdere concept. Deze zijn als volgt verwerkt:

- In brief bij punt 4 (complexiteit) niet alleen belastingstelsel, maar ook toeslagenstelsel opnemen.
Dit heeft geleid tot de volgende aanvulling bij punt 4: "Het kabinet zet in deze kabinetsperiode belangrijke stappen naar vereenvoudiging van het toeslagenstelsel door een fundamentele herziening van de kinderopvang en een hervorming van de huurtoeslag. Als eerste stap van de herziening bij de kinderopvangtoeslag wordt vanaf 1 januari 2023 de koppeling gewerkte uren losgelaten. Daarnaast werkt SZW samen met uitvoeringsorganisaties Toeslagen, DUO, UWV, SVB en de sector, aan een uitvoeringsontwerp voor het financieringsstelsel. Uitgangspunt is sterke vereenvoudiging van het stelsel met een inkomensonafhankelijke bijdrage van 96% voor werkende ouders. Voor de zomer van 2023 wordt het ontwerp opgeleverd en wordt een besluit genomen over de beoogde uitvoerder(s) van het stelsel. Naast de kinderopvangtoeslag wordt de huurtoeslag in samenwerking met VRO hervormd door deze na inwerkingtreding vast te stellen op basis van een normhuur. Ook worden

de maximale huurgrens afgeschaft, de minimale leeftijdsgrens verlaagd en vervallen de servicekosten.

Het coalitieakkoord schetst de ambitie om toeslagen af te schaffen. Met de Kamer is afgesproken om in de tweede helft van deze kabinetsperiode te komen met een actualisatie van de bestaande en nieuwe alternatieve varianten voor het toeslagenstelsel en verbeteringen hoe daar te komen. Parallel hieraan wordt doorgewerkt aan verbeteringen binnen het huidig stelsel, zowel ten aanzien van de uitvoering en dienstverlening als in de wet- en regelgeving. De maatregelen ten aanzien van de noodopvang en kinderopvangtoeslag voor ouders met een partner buiten de EU dragen daaraan bij."

- In brief IAK graag eerste keer uitschrijven.
Op pagina twee wordt integraal afwegingskader uitgeschreven bij de eerste verwijzing naar het IAK eerst integraal afwegingskader uitgeschreven.

Communicatie

Politiek/bestuurlijke context

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

A 11-11-2022

TER BESLISSING

Aan de minister de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

Persoonsgegevens

nota

Beleidsreactie onderzoeksrapport IBTD uitvoeringstoets Belastingplan 2023

Datum

3 november 2022

Notanummer

2022-0000275823

Bijlagen

- 1. Onderzoeksrapport IBTD Uitvoeringstoets belastingplan 2023
2. Concept beleidsreactie onderzoeksrapport IBTD uitvoeringstoets Belastingplan 2023

Aanleiding

Op 26 september jl. heeft de Inspectie belastingen, toeslagen en douane (hierna: IBTD) haar eerste onderzoeksrapport gepubliceerd (bijlage 1). Dit rapport betreft het onderzoek dat is gedaan naar uitvoerbaarheid en doenlijkheid van maatregelen in het Belastingplan 2023. Volgens de regeling IBTD moet het kabinet binnen 6 weken na publicatie op het rapport reageren. De interdepartementale afstemming heeft echter langer geduurd, waardoor het rapport 7 weken na publicatie naar de Kamer wordt gestuurd. De inspectie is over deze vertraging geïnformeerd en wordt op de hoogte gehouden van het verdere verloop. In deze nota leggen wij deze reactie ter akkoord aan u (staatssecretarissen) voor. U (minister) ontvangt de reactie ter informatie vanuit uw (systeem)verantwoordelijkheid voor de Comptabiliteitswet.

Beslispunten

- Gaat u (staatssecretaris FB en staatssecretaris TD) akkoord met de verzending van bijgevoegde beleidsreactie (bijlage 2)?
Zo ja, zou u dan bijgevoegde brief, mede namens de minister van Financiën, willen ondertekenen?
Gaat u akkoord met het openbaar maken van voorliggende nota conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

Kernpunten

- De IBTD heeft op 26 september 2022 het rapport over haar onderzoek naar uitvoerbaarheid en doenlijkheid van het Belastingplan 2023 gepubliceerd.
Concluderend stelt de inspectie vast dat uitvoerbaarheid voor burgers en bedrijven een belangrijke rol speelde in de beleidsvoorbereiding van de onderzochte maatregelen.
In haar rapport heeft de IBTD gekeken naar vier maatregelen uit het Belastingplan 2023, te weten:
de toepassing van het btw-nultarief op de levering en installatie van zonnepanelen;
de uitzondering van het toeslagpartnerbegrip en medebewonerschap huurtoeslag bij particuliere opvang ontheemde Oekraïners;
de uitzondering van het toeslagpartnerbegrip voor personen die wegens huiselijk geweld naar de opvang zijn gevlucht;

In brief bij punt 4 (complexiteit) niet alleen belastingstelsel, maar oed toeslagenstelsel opnemen!
in brief IAK spaars eerst heel met schme

- het wetsvoorstel Herstel box 3.
- Daarbij noemt de IBTD in het rapport twee verbeter- en twee aandachtspunten:
 1. betrek mensbeelden in de beleidsvoorbereiding en doenvermogenscan;
 2. maak overwegingen voorafgaand aan gekozen maatregel zichtbaar;
 3. bewaak de balans tussen snelheid en zorgvuldigheid;
 4. breng complexiteit van het stelsel in beeld.
- In de bijgevoegde reactie wordt op de vier door de inspectie genoemde punten ingegaan.
- In de reactie worden de verbeter- en aandachtspunten die de inspectie noemt herkend. Daarbij wordt ingegaan op de mogelijkheden die wij zien om werk te maken van de doelen die de inspectie voor ogen heeft met die vier punten.

De reactie is interdepartementaal afgestemd met JenV. Daarnaast is de reactie intern afgestemd met DGRB, DGTSL, DGBD en COMM.

Toelichting

Reactie op verbeterpunt 1: betrek mensbeelden in de beleidsvoorbereiding en doenvermogenscan

- Het belang van de aannames over de doelgroep van een maatregel die ten grondslag liggen aan een maatregel wordt onderkend. Daarbij wordt voor verdere uitwerking in de beleidsvoorbereiding verwezen naar het herzieningstraject van het integraal afwegingskader (IAK). Daarbij worden handvatten aangereikt voor het denken over, onderzoeken van en inspelen op het doenvermogen van burgers en ondernemers, hun cognitieve vermogens, hun gevoeligheid voor diverse 'biases', hun overtuigingen en hun voorkeuren. Dit deel van de reactie is afgestemd met JenV.
- De doenvermogenscan kan dan aanvullend daarop worden ingezet als controle of een uitgewerkte maatregel inderdaad doenlijk is.

Reactie op verbeterpunt 2: maak overwegingen voorafgaand aan gekozen maatregel zichtbaar

- Bij publicatie van het rapport heeft de IBTD vooral aandacht gegeven aan dit punt.
- In het rapport wordt bij dit punt een aanpassing van artikel 3.1 van de Comptabiliteitswet 2016 (Cw), om ook doenlijkheid te bevatten, als concrete stap genoemd.
- Op basis van artikel 3.1 Cw is er op dit moment een wettelijke plicht om onder andere doeltreffendheid en doelmatigheid van een maatregel schriftelijk toe te lichten. Doenlijkheid valt daar al onder: beleid dat niet doenlijk is, is ook niet doelmatig en doeltreffend. Aanpassen van artikel 3.1 Cw heeft daarom geen feitelijke meerwaarde.
- Omdat wij wel de meerwaarde zien van de gewenste transparantie over gemaakte afwegingen, wordt voor dit punt aansluiting gezocht bij het herzieningstraject van het integraal afwegingskader (IAK). In de brief wordt toegezegd dat hier in 2023 een brief over zal komen. De passages hierover zijn afgestemd met JenV.

Reactie op aandachtspunt 3: bewaak de balans tussen snelheid en zorgvuldigheid

- Het belang van dit punt wordt onderkend. Daarbij wordt beschreven dat het kabinet hecht aan spreiding van fiscale wetgeving, om zo voldoende tijd te hebben voor behandeling van nieuwe wetgeving.
- Hierbij wordt ook verwezen naar de Fiscale beleids- en uitvoeringsagenda die dit voorjaar naar de Kamer is verstuurd.¹ Daarmee werd het mogelijk om eerder het gesprek over voorgenomen fiscale wet- en regelgeving te voeren. En er ontstond meer tijd om de impact van eventueel gewenste wijzigingen zorgvuldig te wegen.

Reactie op aandachtspunt 4: breng complexiteit van het stelsel in beeld

- De inspectie constateert dat de uitvoeringstoets en doenvermogenscan zich hoofdzakelijk richten op de voorliggende maatregel en minder op de gevolgen van die maatregel voor de complexiteit van het totale stelsel. Die constatering is terecht, hoewel de uitvoeringstoets wel kijkt naar bredere complexiteitsgevolgen voor de uitvoering.
- In de beleidsvoorbereiding wordt intensief gesproken met de uitvoering, ook over de complexiteitsgevolgen. Daarnaast is het de bedoeling om deze kabinetsperiode vervolgstappen te zetten met de aanpak van fiscale regelingen. In de brief over het onderzoek en plan van aanpak fiscale regelingen is toegezegd voor de zomer 2023 met voorstellen te komen.

Communicatie

Politiek/bestuurlijke context

Dit is het eerste onderzoeksrapport van de IBTD en daarmee ook de eerste beleidsreactie op een door de IBTD uitgevoerd onderzoek. Wel heeft de inspectie eerder het Startpunt voor dialoog gepubliceerd. De reactie daarop is op 2 september 2022 naar de Kamer verzonden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

¹ Kamerstukken II, 2021-2022, 31 140, nr. 119.